

Sygn. akt VI K 468/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2014 roku

Sąd Rejonowy VI Wydział Karny w Świdnicy w składzie:

Przewodniczący SSR Justyna Gawin – Kwiatek

Protokolant Monika Pietrzak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Świdnicy Krzysztofa Baranowskiego

po rozpoznaniu dnia 18 października 2013 r., 13 grudnia 2013 r. i 27 stycznia 2014 r. sprawy karnej

B. S. urodzonego (...) we W., syna A. i T. z domu W.

oskarżonego o to, że:

1. w dniu 24 kwietnia 2013 r. w Ś. woj. (...) posiadał bez wymaganego zezwolenia amunicję w postaci 14 sztuk korpusów granatów przeciwpiechotnych, 3 sztuk korpusów pocisków artyleryjskich o kalibrze 50 mm oraz 120 sztuk amunicji (...) karabinowej (pistoletowej) o kalibrach od 5,6 mm do 14,7 mm

tj. o czyn z art. 263§ 2 kk

2. w dniu 24 kwietnia 2013 r. w Ś. woj. (...) w mieszkaniu przy ul. (...) położonym w budynku wielorodzinnym czteropiętrowym w centrum miasta bez wymaganego zezwolenia gromadził i posiadał substancje – materiały wybuchowe w postaci prochu czarnego w ilości ponad 3 kg, który mógł spowodować niebezpieczeństwo dla życia i zdrowia wielu osób oraz mienia w wielkich rozmiarach

tj. o czyn z art. 171 § 1 kk

I. oskarżonego **B. S.** uniewinnia od popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w pkt 1 i 2 części wstępnej wyroku tj. występków z art. 263 § 2 kk i art. 171 § 1 kk;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. T. R. kwotę 826,56 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu udzielonej oskarżonemu przed Sądem Rejonowym;

III. wydatki powstałe od chwili wszczęcia postępowania zalicza na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt VI K 468/13

UZASADNIENIE

W toku przeprowadzonego na rozprawie postępowania dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 24 kwietnia 2013 roku oskarżony B. S., przebywając w swoim mieszkaniu w Ś. przy ul. (...), spożywał alkohol. Oskarżony będąc już pod wyraźnym wpływem alkoholu wezwał policję - chciał złożyć skargę na policjantów, którzy przeprowadzali wcześniej u niego interwencje. Na miejsce przyjechali funkcjonariusze W. Z. i M. W.. W czasie interwencji policjanci zauważyli leżące na półkach korpusy granatów, pocisków artyleryjskich i łuski z amunicji (...) różnego kalibru. Na miejsce wezwane zostały straże pożarna, pogotowie energetyczne i gazowe. Ewakuowano

mieszkańców budynku. Oskarżonego zatrzymano. Zbadano stan jego trzeźwości - wynik badania 0.99 mg alkoholu w litrze wydychanego powietrza.

W toku przeszukania ujawniono w mieszkaniu oskarżonego 13 pustych korpusów granatów przeciwpiechotnych, bez zapalników, 1 wojskowy granat ćwiczebny, 3 puste korpusy pocisków artyleryjskich kalibru około 50 mm, długości około 120 mm bez zapalników i materiału wybuchowego, około 120 pustych łusek amunicji o kalibrze od 5,6 mm do 14,5 mm, bez materiału miotającego i sprawnych spłonek i 212 kulek ołowianych. Przedmioty te zostały zabezpieczone przez patrol saperki z jednostki wojskowej w G. i zniszczone na poligonie.

U oskarżonego znaleziono także 3 jednokilogramowe opakowania z czarnym prochem.

Oskarżony od wielu lat interesuje się militariami i je kolekcjonuje.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego B. S. k. 17 -18, 29-30, 259 -261, 503- 504
- wyjaśnienia świadków M. W. k. 9-10, 536 odw., W. Z. k. 12-13, 521 odw., K. F. k. 20 odw., 536 odw., J. H. k. 24-25 (44-45), 536 odw. - 537,
- protokół zatrzymania k. 2
- protokół z przebiegu badania stanu trzeźwości k. 3,
- protokół przeszukania k. 4-6
- dokumentacja fotograficzna k. 47- 56,
- opinia k. 232-233,

Oskarżony B. S. był karany. Ma wykształcenie zawodowe, jest mechanikiem pojazdów samochodowych. Nie pracuje. Jest kawalerem bez zobowiązań alimentacyjnych.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego k. 15 -18, 29-30, 259 -261, 503- 504
- dane o karalności, k. 74

Oskarżony B. S. nie cierpi na chorobę psychiczną w znaczeniu psychozy, niedorozwój umysłowy ani inne krótkotrwałe zaburzenia czynności psychicznych. Oskarżony ma osobowość chwiejna emocjonalnie oraz cierpi na zespół zależności alkoholowej – obecnie w stanie deklarowanej abstynencji. W chwili popełnienia zarzucanych mu czynów oskarżony miał zdolność do rozpoznania znaczenia tych czynów i do pokierowania swoim postępowaniem.

Intelekt oskarżonego mieści się w granicach normy osobniczej. Oskarżony rozumie znaczenie norm społecznych, zdolny jest do prawidłowego postrzegania i odtwarzania spostrzeżeń. Nie wykazuje objawów zaburzeń psychotycznych, nie ujawnia skłonności do fantazjowania, nie stwierdzono u niego wskaźników zmian centralnego układu nerwowego.

Dowód:

- opinia sądowo – psychiatryczna, k. 250 – 253
- opinia psychologiczna k. 414-417

Oskarżony B. S. nie przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów. Przyznał się do posiadania znalezionych u niego przedmiotów, wyjaśnił jednak, że posiadał je legalnie.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego B. S. k. 17 -18, 29-30, 259 -261, 503- 504

* * *

Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwolił Sądowi na przyjęcie, że oskarżony jest sprawcą i jest winien popełnienia zarzucanych mu czynów. Prowadzących do takiego wniosku ustaleń Sąd dokonał na podstawie dowodów w postaci dokumentów a to protokółów zatrzymania, przeszukania, badania stanu trzeźwości, dokumentacji fotograficznej i 3 opinii biegłych, a także w oparciu o zgodne, uzupełniające się, logicznie i konsekwentne zeznań świadków M. W., W. Z., K. F. i J. H. i wyjaśnień oskarżonego.

Zeznania T. K. i świadków J. B., K. O., A. O., R. O., M. G. (1), M. G. (2), J. Z. (1), J. Z. (2), K. Z., M. (...), W. O., K. C., J. C., M. C., Ł. C. i A. B. nie mogły być pomocne w ustaleniu czy doszło do popełnienia przestępstwa, a to z uwagi na brak wiedzy świadków w tym zakresie.

Bezsporne w niniejszej sprawie jest to, że oskarżony znajdował się w posiadaniu 3 kg prochu czarnego, będącego substancją wybuchową i pustych korpusów granatów, pocisków artyleryjskich i łusek amunicji (...) różnego kalibru. Jednak działanie oskarżonego nie wypełniło znamion zarzucanych mu występów.

Zgodnie z treścią art. 171 § 1 kk karze podlega min. ten kto, bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom, gromadzi, posiada substancję wybuchową, która może spowodować niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia wielu osób albo mienia w wielkich rozmiarach. Na wstępie wypada zauważyć, że do ustawowych znamion przestępstwa z art. 171 § 1 kk należy min. gromadzenie i posiadanie substancji wybuchowej bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom. Ustalenie czy proch czarny oskarżony posiadał bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom wymaga sięgnięcia do przepisów ustawy z dnia 21 maja 1999 roku o broni i amunicji - zwanej dalej uba. Zastosowania nie mogą tu mieć powoływane przez Prokuratora przepisy ustawy z dnia 21 czerwca 2002 roku o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, choćby z tego względu, że przepisy rzeczony ustawy stosuje się do przedsiębiorców i jednostek naukowych (art. 2).

Bez wątplenia proch czarny jest substancją wybuchową i stanowi część amunicji do broni palnej rozdzielnego ładowania wykonanej przed 1885 roku tzw. broni czarnoprochowej, która ładowana jest odprzodowo przy użyciu ołowianych kul i ładunków - czarnego prochu .

Ustawa o broni i amunicji nie reguluje odrębnie kwestii udzielania zezwoleń na posiadanie samej tylko amunicji do broni palnej. Artykuł 4 ust. 2 uba stanowi, że ilekroć w ustawie jest mowa o amunicji, należy przez to rozumieć amunicję do broni palnej, a art. 14 uba stanowi, że amunicję można nabywać na podstawie legitymacji posiadacza broni lub świadectwa broni, wyłącznie dla tej broni, która jest określona w legitymacji albo na podstawie świadectwa broni i pisemnego zamówienia podmiotu uprawnionego do nabycia amunicji. Powyższe oznacza, że możliwość posiadania amunicji jest w sposób nierozłączny związana z konkretnym egzemplarzem broni palnej.

Artykuł 11 pkt 10 ustawy o broni i amunicji stanowi, że pozwolenia na broń nie wymaga posiadania broni palnej rozdzielnego ładowania, wytworzonej przed rokiem 1885 oraz replik tej broni. Za Sądem Najwyższym należy, podnieść że broń taka „jest to broń ładowana odprzodowo, wykorzystująca jako materiał miotający czarny proch, którego skład i właściwości powodują, że nie może on znaleźć zastosowania w broni współczesnej, jako niespełniający wymogów parametrycznych, nawet tych określonych dla broni myśliwskiej. Amunicja wykorzystywana do takiej broni nie ma charakteru scalonego, broń taka odpalana jest za pomocą kapiszona (zastępuje spłonkę), ładowana zaś czarnym prochem (czasami wyłącznie nim, w warunkach pokazu rekonstrukcji historycznych) i kulami (zob. G. Nowak: op. cit ., s. 85-91). Ładunek, który znajduje się w lufie tego rodzaju broni, nie jest zatem scalony w rozumieniu art. 4 ust.

3 uba. Czarny proch (...), nie stanowi zatem istotnej części amunicji w rozumieniu art. 5 ust. 3 uba. Tak więc jego posiadanie także nie wymaga zezwolenia, o którym mowa w art. 9 ust. 1 ustawy o broni i amunicji” (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2010 r., I KZP 29/09, OSNKW 2010, nr 4, poz. 30). Podobnie Sąd Najwyższy orzekł w wyroku z dnia 21 lipca 2011 roku, sygn. akt III KK 184/11, Lex 860614. W judykacie tym Sąd Najwyższy stwierdził, że „skoro tzw. proch czarny stanowi istotną część amunicji do broni palnej, na której posiadanie, z uwagi na to, że stanowi ona replikę broni wykonanej przed 1850 r., nie jest wymagane zezwolenie (art. 11 ustawy z 1999 r. o broni i amunicji), to jego posiadanie także nie wymaga zezwolenia, o którym mowa w art. 9 ust. 1 tej ustawy.”

Mając powyższe na uwadze Sąd uniewinnił od popełniania czynu z art. 171 § 1 kk wobec barku znamion czynu zabronionego - oskarżony nie musiał bowiem mieć zezwolenia na posiadanie czarnego prochu.

Uniewinniając oskarżonego od zarzutu określonego w art. 263 § 1 kk Sąd miał na uwadze treści tego przepisu i art. 5 uba.

Zgodnie z treścią art. 263 § 2 kk karze podlega ten kto bez wymaganego zezwolenia posiada broń palną lub amunicję.

Podobnie jak w przypadku czarnego prochu taki i w odniesieniu do amunicji ustalenie czy oskarżony posiadał amunicję wymaga oparcia się o przepisy ustawy z dnia 21 maja 1999 roku o broni i amunicji. Jest to jedyny akt prawny rangi ustawowej regulujący w sposób kompletny problematykę dotyczącą broni i amunicji, oczywistym jest więc, że amunicją, o której mowa w art. 263 § 2 kk będą tylko takie przedmioty, które są uznawane za amunicje przez stosowne przepisy wspomnianej ustawy (patrz postanowienie SN z dnia 22 stycznia 2003 roku, sygn. akt I KZP 46/02). Zastosowania nie mogą tu mieć więc powoływane przez Prokuratora przepisy ustawy z dnia 22 czerwca 2001 roku o wykonywaniu działalności o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym z tego względu, że ustawa ta określa zasady podejmowania i wykonywania przez przedsiębiorców działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym.

Przepis art. 4 ust. 2 uba stanowi, że ilekroć w ustawie jest mowa o amunicji, należy przez to rozumieć amunicję do broni palnej, ust. 3 stanowi zaś, że w rozumieniu ustawy amunicją są naboje przeznaczone do strzelania z broni palnej. Zgodnie z art. 5 ust. 1 uba gotowe lub obrobione istotne części broni lub amunicji uważa się za broń lub amunicję. Ustęp 3 powołanego artykułu stanowi zaś, że istotnymi częściami amunicji są: pociski wypełnione materiałami wybuchowymi, chemicznymi środkami obojętnymi lub zapalającymi albo innymi substancjami, których działanie zagraża życiu lub zdrowiu, spłonki inicjujące spalanie materiału miotającego i materiał miotający w postaci prochu strzelniczego.

Za części gotowe uważać należy takie części, które natychmiast po złożeniu w odpowiedni sposób umożliwią oddanie strzału, części obrobione natomiast to takie, które za pomocą stosunkowo prostych i ogólnie dostępnych przyrządów mogą zostać doprowadzone do stanu gotowości.

Materiał dowodowy nie pozwala na przyjęcie, że znalezione u oskarżonego opisane w zarzucie przedmioty stanowiły amunicję. W toku postępowania przygotowawczego nie poddano tych przedmiotów oględzinom biegłego celem ustalenia czy korpusy granatów, korpusy pocisków artyleryjskich i amunicja pistoletowa czy karabinowa posiadała istotne części amunicji w rozumieniu uba. Dokonanie tego nie było możliwe w toku rozprawy z uwagi na to, że przedmioty te zostały zniszczone na poligonie. Z zeznań świadka – sapersa – J. H. wynika, że u oskarżonego znaleziono 13 sztuk korpusów granatów bez zapalników i materiału wybuchowego, a więc granatów pozbawionych istotnych części amunicji, podobnie rzecz się ma z pociskami artyleryjskimi, pociski te, bliżej nie opisane, były puste, nie były wypełnione materiałem wybuchowym i nie posiadały zapalników. Znaleziony grant ćwiczebny również nie stanowi amunicji z uwagi na to, że nie zawiera materiału wybuchowego, jedynie niewielką jego ilość w samym zapalniku, która ma powodować efekt akustyczny.

U oskarżonego znaleziono również 120 pustych łusek amunicji różnego kalibru. Stwierdzenie czy łuski te stanowiły amunicję wymaga ustalenia czy miały spłonkę umożliwiającą spalanie materiału miotającego. To w toku postępowania przygotowawczego nie zostało ustalone, łuski te nie zostały poddane szczegółowym oględzinom. Powyższego nie udało się również ustalić na etapie postępowania sądowego, należało więc zgodnie z art. 5 § 2 kpk przyjąć wersję, najkorzystniejszą dla oskarżonego a więc taką, że łuski te nie miały sprawnych spłonek. Do kilkunastu łusek były włożone pociski. Nie wiadomo jednak czy pociski te były wypełnione materiałem wybuchowym czy były to pociski małego kalibru, nie zawierające materiału wybuchowego, niewiadomo też czy łuski, do których włożone były te naboje miały sprawna spłonkę, a do tego czy zawierały substancje miotającą.

Mając powyższe na uwadze należało oskarżonego uniewinnić od stawianego mu zarzutu z art. 263 § 2 kk.

O wynagrodzeniu obrońcy orzeczono na podstawie 618 § 1 pkt 11 kpk i § 2 ust. 3, § 14 ust. 2 pkt 3, § 16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Zgodnie z 618 § 1 pkt 11 kpk i § 14 ust. 2 pkt 3 powołanego rozporządzenia obrońcy należy się wynagrodzenie za obronę udzieloną oskarżonemu przed Sądem Rejonowym w postępowaniu zwyczajnym w wysokości nie niższej niż 420 zł, do kwoty tej należy doliczyć 20% za każdy kolejny termin rozprawy, a także podatek VAT. Mając na uwadze, że obrońca uczestniczył w 4 terminach rozprawy zasadzono kwotę 826,56 zł (420 zł + 3 razy 20 % z 420 zł tj. 252 zł, co daje 672 zł + 23 % z 672 zł tj. 154,56 zł).

Orzeczenie zawarte w pkt III wyroku oparto o art. 632 pkt 2 kpk.